

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۷۴۳

۱ شنبه ۲۴ آذرماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۳۹

دوره نوزدهم قانونگزاری

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳۹

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزيك شنبه

۱۷ آذر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر امیرحکمت - خلعتبری
- ۳) بیانات آقایان دکتر بینا و وزیر امور خارجه راجع به بحرین
- ۴) تقدیم يك نقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
- ۵) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر امور خارجه
- ۶) شور اول گزارش کمیسیون راه راجع با استخدام پنج نفر کارشناس راه آهن از خارجه
- ۷) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و ده دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان: یارافشار
دکتر اسلان افشار - سنندجی - قبادیان
سعیدی - عبدالحمید بختیار - مجید ابراهیمی
عامری - هدی - مرتضی حکمت - سلیمان
مراد بختیار - دکتر امین - ابتهاج -
ضفاری - اکبر - دکتر پیرنیا - مهندس فروغی
دکتر هدایتی - دکتر دیبا - صراف زاده
امیر بختیار - دکتر اسدی - قوام - دیهم

اعظم زنکنه - سالار بهزادی - معین زاده
مهندس بهبودی - صامی - شادلو - اورنگ
مشایخی - محمودی - قنات آبادی - دکتر -
مشیر فاطمی - نقیه الاسلامی - رامبد
غائبین بی اجازه - آقایان:
دکتر طاهری - دکتر جهانشاهی - اریه - مشار -
اخوان
نایب رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ آقای مهندس اردبیلی
مهندس اردبیلی - در اظهارات جلسه گذشته بنده مختصر اشتباهاتی هست

که درست کرده ام بدو هم با اداره تند نویسی
نایب رئیس - آقای بهبهانی
بهبهانی - شکایتی است که تقدیم میکنم
نایب رئیس - در صورت مجلس دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب میشود.
۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر امیر حکمت - خلعتبری
نایب رئیس - نطقهای قبل از دستور شروع میشود آقای دکتر امیر حکمت
دکتر امیر حکمت - آقایان همکاران محترم توجه میفرمایند وظیفه ما نمایندگان علاوه بر بحث و مذاقه در وضع قانون يك وظیفه دیگری هم داریم و آن دنبال کردن جریانات روز است و اگر اوضاع و احوال را نامناسب می بینیم باید اظهار بکنیم البته ایراد این مطالب منحصر باین نیست که به بینیم دولت چه میکند وضع تمام افراد مملکت باید مورد توجه باشد و اینجا تذکر داده شود و بنده از کسانی هستم که بشهادت آقایان از گفتار حقایق در این جا هیچ وقت کوتاهی نکرده ام و نمیکنم و حتی اگر بر اثر عرض حقایق اشخاصی از بنده برنجند باز هم خودداری نمیکنم ولو اینکه بضرر من هم تمام بشود (احسنات) این وظیفه ما است. جناب آقای ذوالفقاری معاون نخست وزیر که از دوستان بنده بوده و هستند و همه آقایان علاقه ای بایشان دارند از اینکه بمجلس تشریف میآورند و به بیانات آقایان نمایندگان دولت توجه میفرمایند در حقیقت ایشان دو وظیفه بسیار مهمی دارند یکی اینکه مطالبی که اینجا گفته میشود در دستگاه دولت و در هیئت دولت مطرح بکنند و بحث بکنند و در حقیقت خواسته مجلس و خواسته مردم مورد توجه دولت قرار بگیرد. دوم اینکه چون سمت سرپرستی دستگاه تبلیغات را هم دارند بعقبه بنده حق اینست که مطالبی که اینجا

گفته میشود چون گفتنش برای مردم مفید است عیناً در دستگاه رادیو انعکاس پیدا بکند و همینطور در جراید بخصوص بنده خیال میکنم باید جراید را راهنمایی بکنند مطالبی که اینجا گفته میشود بهمان صورت در جرائد منتشر بشود بنده اینجا گله ای دارم از آقایان ارباب جراید و مخبرین آنها که اینجا تشریف دارند از لحاظ اینکه مطالب مختلف زیاد برای درج در جراید دارند و صفحات روزنامه ها کنجایش همه آنها را ندارد اغلب بنده میبینم که مذاكرات مجلس را میخواهند مختصر کنند در این اختصار اغلب اصل مطلب از بین میرود گاهی آنچه اینجا گفته شده با آنچه نوشته میشود متفاوت است باین جهت بنده گاهی مقتضی میدانم که با شخص تذکراتی بدهم که اینطور گفته نشده و اینطور بوده است و حتی بعضی جلسات مشروح مذاكرات را ببرم و نشان بدهم بنابراین بنده توقع این است که تمام دستگاهها در این مطالب يك قدری بیشتر توجه داشته باشند مطالبی که اینجا گفته میشود مطالب اصولی است و به نفع مملکت است و باید توجه کرد که صحیح منعکس بشود يك مطلبی که امروز بنده میخواهم عرض کنم راجع با وضع روز است بعضی توقعات میبینم در جراید نوشته میشود از طرف برخی دستجات که متأسفانه اکثر آراء تعدی و اجفاف بعموم را همواره در پیش گرفته اند از آنجائی که وظیفه دستگاههای مدیره مملکت بر این است که همواره نفع اجتماع را بر نفع فرد دستجات ترجیح بدهند در این باره می خواهم مواردی را من باب مثل عرض بکنم تا اولیای دولت واقعاً توجه داشته باشند. در این دو سه روزه در جراید اخبار و آگهی ها و عریضه های سرگشاده ای رادیوم که صفت کفاش یا خیاط یا خرازی فروش بر علیه فروشگاههای کدر جریان افتتاح است هیاهویی برپا کرده اند. البته آقایان در شهرهای مالک

هائی که بتدریج آمدند ایران در راه آهن آنها را تربیت کردند. اما مطلب اساسی این است که بعقیده بنده الان يك هیأت اقتصادی آلمانی در تهران است که از طرف صدر اعظم آلمان مأموریت دارد ریاست این هیئت بایدك شخصی از نمایندگان مجلس ملی آلمان است که رئیس کمیسیون اقتصادی خارجی است و این شخص با هیأت خودش مأموریت دارد که امور اقتصادی ایران را مطالعه کند و به بیند چه نوع کمک هائی میتواند بکند از نظر اینکه همکاری مجلسی ما هم در مجلس هست خوب ممکن است وزارت راه با آنها يك مذاکره ای بکند و يك متخصصین عالی مقامی را بطور مجانی و شاید برای يك مدت محدود بیاورند اینجا که يك کلاس هائی تشکیل دهند و معلومات را بالا ببرند ولی اینها اشخاصی که آستینشان را بالا میزنند و میروند توی این تونل ها و راه ها حقیقتش اینست همانطور که جناب آقای خلعتبری فرمودند ما زیاد داریم متعجبش میگردیم آقایان ما هبانه چندین میلیون دارید پول میدید براه آهن ، آقایان راه آهن تنها مؤسسه ای که بعقیده بنده کار و خدمت خودش را کرده برخلاف راه سازی وزارت راه که کارش خوب نیست هم پیشرفت کرده و هم خوب کار کرده و همه کارها واقعا بدست مهندسین لایق ایرانی که آنجا هستند و الان رئیس و معاون هستند با اتفاق مهندسین آلمانی که در راه آهن هستند شده و ما باید قدر آنها را بشناسیم .

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات شده پیشنهادات بترتیبی که اصل شده است قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی . اینجانب پیشنهاد میکنم بکفایت مذاکرات رای گرفته شود .

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی ؛ اینجانب پیشنهاد کفایت مذاکرات را مینمایم ؛ بزرگ ابراهیمی .

پیشنهاد مینمایم مذاکرات در کلیات کافی است . عمیدی نوری

نایب رئیس - آقای سعید مهدوی بفرمائید .

سعید مهدوی - بنده تصور میکنم مطالبی که در اطراف این لایحه گفته شد کفایت میکند و بخصوص مخالفین هم مطالبی که راجع به مهندسين ایرانی گفتند بسیار خوب و به موقع و بجای بود و بایستی سعی کرد حتی المقدور مهندسین ایرانی را در کارها دخالت داد اما يك مطلبی را که بنده میخواهم تذکر بدهم اینست که قضایا را نباید با هم مخلوط کرد چه بسا متخصصین خارجی در این مملکت خوب کار نموده اند و ما ناراضی هستیم و مهندسین هم همینطور اما این لایحه ای را که دولت آورده از نظر دور نداشته باشید و ما عرض تشویق و تقدیر که يك عده آلمانی آمده اند و خدمت کرده اند و دستگاه دولتی ما هم از آنها تعریف میکند و ما هم حرکت مخالفی از آنها نشنیدیم بهتر اینست که اصلا اگر مهندس خارجی در ایران خدمت میکنند اگر واقعا خدمت میکنند از آنها تشویق بشود و همه را بيك چوب نرانیم و تصور میکنم که مطلب تازه تری هم نباشد که باز گفته شود .

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر معاون نخست وزیر (ناصر ذوالفقاری) - ایرادهائی که نماینده محترم گرفته اند در مقدمه لایحه خود وزارت راه توضیح کافی داده شده که بنده عین مقدمه را برای آقایان عرض میکنم وزارت راه از نظر توسعه خطوط جدید و بمنظور پیشرفت در امر ساختمانی و بهره برداری و همچنین نگاهداری پلها و تونلها و عملیات حفاظتی و استحکامی و ریل گذاری و انجام پروژه های جدید و تقویت کادر فنی با استناد موافقت کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی در سال ۱۳۳۴ دوازده نفر کارشناس آلمان غربی را برای مدت یکسال بموجب پیمان نامه های منعقد شده جهت خدمت در راه آهن دولتی ایران استخدام و مشغول کار نموده است در سال گذشته که مدت پیمان کلیه آنها پایان رسید چون میسر بود که از ادامه

خدمت چند نفر از کارشناسان مزبور صرف نظر شود و بجای آنها از وجود کارکنان ایرانی استفاده گردد از نظر صرفه جوئی در بودجه پیمان هفت نفر از آنان تجدید نشد و از خدمت برکنار شدند ولی چون بوجود پنج نفر دیگر از کارشناسان مزبور احتیاج داشتند این بود که این لایحه را تقدیم کردند . این توضیحی است که بنده می خواستم بعرض آقایان نمایندگان محترم برسانم .

نایب رئیس - آقای ارباب موافقت بایشان کفایت مذاکرات ؟ (ارباب - موافقت) آقای عمیدی نوری موافقت ؟ (عمیدی نوری - موافقت) آقای بهبهانی مخالفید بفرمائید

بهبهانی - بنده خیال میکنم که اساساً شأن مجلس در اینست که اجازه بفرماید هر کدام از آقایان نسبت به لایحه ای که مطرح است اظهار نظر بکنند و مخالفت کردن با اظهار نظر همکاران بنظر من اصولاً درست نیست ولی اینجا يك مطلبی جناب آقای ذوالفقاری فرمودند که محرک بنده شد راجع باین که در مورد این لایحه صحبت کنم .

نایب رئیس - در لایحه نمی توانید صحبت کنید .

بهبهانی - راجع بکفایت مذاکرات آن اینست که ایشان فرمودند در مقدمه این لایحه ذکر شده است بر اینکه از چه جهت ما این ۵ نفر را میخواهیم استخدام کنیم ، اگر قرار باشد در مقدمه هر لایحه ای هر وزیری اظهار نظر بکند و مجلس هم بخواهد مطمح اظهار نظر وزیر باشد پس مخالفت و موافقت معنی ندارد (معاون نخست وزیر - توضیح داده اند) از این جهت است که بنده خیال میکنم اگر نظر بنده راجع بمخالفت با اظهار نظر آقایان و مقدمه توأم بشود حق اینست که مجلس شورای ملی که مرکز بحث و انتقاد و مشاوره است آقایان اجازه بفرمایند لوابعی که میآید با يك پیشنهاد کفایت مذاکرات همکاران دیگرشان را از اظهار نظر درباره لایحه محروم نکنند (سلطانی - احسن)

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری موافقت بفرمائید .

عمیدی نوری - بنده خیال میکنم همه نمایندگان محترم در موافقتی که موضوع وزارت راه و راه آهن و کارهای دولت چه دولت گذشته و چه دولت فعلی صحبت شده همه از پیشرفت راه آهن راضی بودند همه می گفتیم تنها جایی که اثر و عمل دیده میشود راه آهن است و خوشبختانه در کار راه آهن هم يك اصلاحات دقیق تری شده که حتی لکوموتیوش تبدیل شده بصورت دیگر که تقریباً در هر کدام از خط شمال و جنوب ۵، ۵ ساعت مدت کم شده و وضع راه آهن هم خوب شده چرا خوب شده البته يك متخصصین خارجی در این راه آهن هستند در امور فنی نظارت می کنند يك قسمتشان هم همین عده هستند . این لایحه استخدام جدید که نیست ؛ اینها همان آقایانی هستند که مشغول بودند ، کار کردند ، راه آهن ما را بوضع فعلی حفظ کردند ما از آنها قدر دانی و تقدیر می کنیم بنابراین خیال می کنم که مطلب تازه ای نیست آقایان موافقت بفرمائید که دیگر بحثی در کفایت مذاکرات نکنیم البته اگر پیشنهادات اصلاحی دارند معنی ندارد در خود ماده بدهند اینست که بنده خودم این را يك مطلب ساده ای میدانم استخدام جدید نیست تمام این انتقاد هائی که می کنید از سازمان برنامه بکنید و باید هم بکنید ، در سازمان برنامه آقایان ماشین نویسی از خارج استخدام می کنند

نایب رئیس - رای میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که موافق هستند قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد چون پیشنهادی نرسیده برای شور دوم بکمیسیون ارجاع میشود .

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - مجلس را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۹ صبح دستور هم لوابیح موجوده .

(مجلس نیم ساعت بظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - اردلان